

padu, kateri se izvrši, mestni urad odstavljen. — To naznanilo torej je še le primoralo celjsko županstvo, da je zapovedalo svoji gardi mir. Kako lahko bi se bilo preprečilo vsako prelivanje krvi, da bi bilo slavno namestništvo tako naznanilo izdalo pred prihodom Čehov! Zvonenje po toči pa ne povarna več napravljene skode. Drugi dan dal je mestni urad nabiti po hišnih ogljih poziv, v katerem opominja razgrajalce, naj se umirijo. Ta poziv pa je pisan v takem tonu, da se fakinaža čuti pohvaljeno nikakor pa ne grajano. Razumljivo je, da tak poziv ne bo imel uspeha.

Naše misli.

Iz dogodkov zadnjih dni sploh pa sledi, da je vodstvo našega mesta popolnoma nesposobno narediti mir in red v mestu, — ker mu ravno manjka prave volje. — A tudi višje oblasti se, kakor se vidi, malo brigajo za varnost Slovencev. Treba bo torej skupne agitacije, skupnega shoda vseh štajarskih Slovencev; zahtevati moramo zadoščenja za vse v zadnjem času nam prizadete krivice. Mi se hočemo na svoji zemlji prosto gibati!

Dopisi.

Iz Celja. Slovenci! Dogodki dne 9. in 10. t. m. so nam pokazali, koliko važnosti mi uživamo na svojih tleh, na svoji lastni slovenski zemlji. Nemci so nas pobijali kakor snope, nikdo ni bil varen svojega življenja. Branil nas pa nihče ni, kakor c. kr. vojaki in c. kr. žandarmi; a ti so bili le poklicani, kedar se je mestni straži zljubilo, in ravno takrat, kedar je najbolj padalo na nas, takrat jih ni bilo. Tako se je »skrbelo« za nas. Kaj je krivo temu, da nas naši vrli žandarji in vojaki smejo le takrat stražiti in braniti, kedar se to zljubi mestnim gospodom? Nič drugzega ni krivo temu, kakor le samouprava (autonomija) celjskega mesta. Če hočemo, da bode v prihodnje boljše, moramo sekiro položiti na to mestno samoupravo. Ta ni več za rabo, ker ne izpolnjuje od države ji dodeljenih nalog. Ko bodemo prihodnje leto zopet priredili kako slavnost, hočemo jo praznovati in se radovati — v miru, v varnosti. Da to dosežemo, mora priti varnostna oblast v Celji zopet nazaj v državne roke, v roke c. kr. oblastnih. Slovenci okoli Celja, podpirajte nas v tem prizadevanju. Občine slovenske in okrajni zastopi slovenski, sklepajte resolucije za podržavljanje policije v Celji in pošiljajte resolucije na c. kr. ministerstvo za notranje stvari.

Dne 9. t. m. nam je policija s silo vzela slovensko zastavo iz »Narodnega doma«. Vrli naš okoličanski župan pa jim je to hitro vrnil in dal po žandarmu razvalin starega gradu sneti Nemcem »frankfurtarico«. Tako je prav! Gospod župan Glinšek, v bližini Vašega občinskega urada Vas čaka enako delo. V Liscach, blizo Seidlnovega studenca vihra že delj časa »frankfurtarica«. Nas zveste Slovence in Avstrijce, ki tam mimo hodimo, izziva ta pruska zastava. Mi na slovenskih tleh nočemo več trpeti te velikomemske, protiavstrijske zastave. Od Nemcev se učimo brezobzirnosti! Proč s to zastavo!

Sv. Florijan ob Boču. Naše mlado »kmetijsko bralno društvo« se lepo razvija. Knjige se z veseljem prebirajo, saj jih pa šteje bukvarnica že nad 200. Ogromno število jih je darovala preblagorodna gospa Marija Kunstek ter tako spolnila željo svojega rajnega soproga Lukeža, profesorja na ptujski gimnaziji. Izreka se ji tem potom najtoplejša zahvala. — Zadnje nedeljo je imelo društvo svoje zborovanje. Velika šolska sobana se je napolnila radovednih poslušalcev, ki so z največjim zanimanjem poslušali deželnega potovalnega živinozdravnika, gospoda Martina Jelovšeka. Govornik je v izbornih in poljudnih besedah kazal velikanske koristi,

ki jih lahko prinaša dobro urejena svinjereja, kazal, kje tiči pravi vzrok tolikim svinjskim boleznim, kako jih zabranjevati, kako si pridobiti dobro, zdravo, močno pleme. Zares takih in enakih podučnih govorov je treba tukajšnjemu okraju, da bi si znal ubogi kmet pomagati na noge. — Vemo že, da tega gospoda v kratkem spet vidimo! Na zdravje!

Iz Slivnice pri Mariboru. (Nova šola.) Do sedaj smo imeli le trirazredno šolo, in še so bili prostori premajhni. Zato se je sklenilo, sezidati novo šolo, ki bi se ob enem razširila v štirirazredno. Poslopje, ki stoji ob glavni cesti, je že pod streho, in tudi napis je že napravljen, toda čujte! — Jedinu nemški! Poprej je bil napis, kar je jedino pametno, slovenski; saj je vse ljudstvo slovensko, in tudi podučuje se le slovenski. Seve zdaj, ko na Slivnici komandira par Posilinemcev, mora to biti drugače! Oni mislijo, da se na gospodskem posloju ne spodobi napis v kmetijski slovenščini.

Slovenski kmetje! Z vašim denarjem se zida šola, za vaše slovenske otroke je namenjena! In vi pustite, da se vaš materni jezik tako zaničuje in v kot potiska, kakor da bi ne bil vreden, lesketati se na novem posloju? Ali se ne sramujete, da napis vaše šole ni v vašem jeziku? Ali se vam ne bo vsak pameten človek smejal in vas pomiloval, da se tako malo brigate za svoje, in da lahko pri vas vsak, komur se zljubi, komandira? Pokazite, da ste samostojni možje! Na vaši šoli bodi slovenski napis!

Sv. Ilj pri Velenji. Pred kratkim čitali smo v Vašem cenj. listu, da nameravajo tudi v Radgoni in tamošnjih okrajih ustanoviti kmetijske zadruge. To je res hvale vredno in stalo je nadalje v tistem dopisu, da se bodo v kratkem dali vsi 12 podpisov odborikov legalizirati. Zadnji sestavek je toraj, o katerem Vam gosp. urednik hočem danes poročati. Pravila »Kmetijske zadruge, vknjižene zadruge z omejenim poročtvom za spod. Štajar v Žalcu« se po § 16 glasijo med drugimi določbami tako: »Da se ta pravila pri sodnji vknjižijo, zadostujejo podpisni ravnatelj ali predstojnik, njegovega namestnika, tajnika ali blagajnika.«

To so toraj 4 in ni jih potreba 12 legalizovati pač pa mora odbor in nadzorstvo podpisati zapisnik. Nadalje je potrebno te štiri podpise le na prošnji legalizovati, kako da se bo vsak izmed teh štirih za naprej podpisoval. Prošnja kolekuje se na podlagi postave od 9. aprila 1873 drž. zakonika št. 70 samo z enim goldinarskim kolekom. Zapisnik o ustanovitvi zadruge in njemu prišita pravila pa vsaka pola po 15 kr. Ako kdo želi uzorec te prošnje, dobi ga brezplačno od »Kmetijske zadruge, vknjižene zadruge z omejenim poročtvom v St. Ilji, pošta Velenje«.

Od nje se tudi zve, kje se dobivajo najcenejši štampilji iz kavčuka s firmo, kakor vse druge potrebne priprave na pr. knjige, zavitki, papir s firmo itd. Za odgovor se naj znamka za 5 kr. pridene.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

(Cesarjev rojstni dan) obhajajo jutri dne 18. avgusta avstrijski narodi. Slovenci, vedno zvesti Habsburžanom in Avstriji, obetajo ljubljenu cesarju ob rojstnem dnevu, da bodo zmeraj nepremično stali ob njegovi strani nasproti njegovim sovražnikom, vsak trenotek pripravljeni, darovati zanj svoje imetje in življenje. Bog živi našega cesarja, Bog obvaruj našo Avstrijo!

(Iz šole.) Umrli je gosp. ravnatelj Peter Kapun, dosluženi nadučitelj v Konjicah. Rodil se je l. 1828 v Velikovcu na Koroškem. Učiteljeval je 51 let, od tega okoli 30 let v Konjicah. Prečast. gosp. konsistorjalni svet. in dekan Voh je pri odprtem grobu med osta-

lim omenil, da je sedajni pokojnik prišel v Konjice po posredovanji preč. gosp. nadžupnika Rozmana. In v soboto, ko so gospoda nadučitelja spremili k počitku, bilo je ravno 25 let od pogreba nadžupnikovega. Obema svetila večna luč!

(Stiridesetlenico službovanja) so obhajali v Mariboru v nedeljo, dne 13. t. m. sledeči gospodje nadučitelji: Jager Janez v Studencih pri Mariboru, Kaiser Avgust iz Visa, Matekovič Martin v Škalah, Možina Janez pri Sv. Marku, Potočnik Gustav iz Pletrovič, Rausl Ferdinand iz Ormoža, Čeh Anton iz Radgone.

(V Konjicah) se je v torek slavnost otvoritve »Čitalnice« izvršila izborna. Obširnejše poročilo priobčimo v prihodnji številki. Za danes omenimo le toliko, da so »Nemci« v trgu, ki pravim Nemcem delajo pred svetom samo sramoto, svojo divjo omiko prodajali po vzgledu »Celjanov« tudi s kamenjem. Gospa Winterjeva, ko se je peljala domu v Zreče, je kamen dobila po glavi, a starček Kovač p. d. Pintar iz Zreč je ranjen na licu.

(Iz Vitanjskega trga) nam pišejo: Velja postava za vse ali le za enega? Zakaj se dovoli, da sme nek tukajšnji obrtnik vsako nedeljo, ko ravno gremo k božji službi, v svoji delavnici razbijati in ropotati? Ali hoče s tem pokazati, da ima celo delavnico polno samih mizarjskih pomočnikov. Ali se zdaj ne vé ta že sivolas človek, da se ima nedelja posvečevati? Radovednež.

(Iz Slov. Bistrice) nam pišejo: Ker se sklicuje za nedeljo 20. avgusta kmečki shod v Slov. Bistrico, in ker je potrebno, da katoliško narodni kmetje nastopamo skupno in jedino, zato vas vrle krščansko narodne kmete iz okolice in daljave vabimo, pridite v obilnem številu, da dobre reči, ki se bodo pri shodu obravnavale, sprejmemo, odločno pa pobijamo in zavrtnemo vse, kar bi se morda nam po naši kmečki pameti ne zdelo dobro in koristno. Dolžnost je vaša, vrli kmetje, da pridete in pokažete svojo priznano razsodnost in rodoljubje. Zbiramo se pri g. Petru Novaku ob 2. uri popoldne. Kmet.

(Izlet v Ruše), katerega so zadnje nedeljo priredili mariborski krščansko-socialni delavci, izvršil se je v vseobčno zadovoljnost. Udeležilo se ga je pa gotovo nad 300 ljudi. Nastop delavcev je naredil na Rušane najboljši utis. Pri vrtni veselici je vladalo živahno veselje, kojega so poviševali govori, petje in godba. Ko smo se vračali po železnici v Maribor, so nekateri izven društva stoječi vročekrvni nemški gospodiči hoteli, da potihnejo slovenski glasovi in zivioklici v vozovih, a naši delavci so jih na dostojen način poučili o enakopravnosti slovenskega jezika z nemškim.

(V Lembahu) so šoli prijazni krogi v prid ubogim solarjem priredili zadnji četrtlet vrtno veselico s srečolovom. Za ljubitelje redkih prikazni se je pripravila tudi menažerija, ki je bila polna nenavadnih, skrajno zanimivih živali. Veselica je bila iz Lembaha slabo obiskana, temveč pa jih je prišlo iz Maribora, Ruš, da celo iz St. Lovrenca in iz Vuhreda smo videli ljubezne goste. Čisti dobiček v blagi namen je povoljen.

(Strastna zagrizenost.) Ob zadnjem romanju Slovencev v Marijino Celje je prišlo nekaj slovenskih romarjev v neko marijajceljsko gostilno. Zahtevajo jedi in pijače. Gostilničarka jim prinese. Kar pride njen mož v sobo, zapazi slovenske romarje in napade ga strastna jeza, kakor besen zarohni nad ženo: Bas, die Bindischen bedienen?! (»bindišarjem« boš ti stregla) ter bi jo bil strašno pretepel, da ni žena zbežala skozi vrata. Slovenci, še na Božji poti niste varni pred strastno nemško zagrizenostjo!

(Mutska šola) bi se imelo že v jesen odpreti. Stariši mutske župnije, pa tudi bližnji sosedje se tega zelo veselijo. Saj dobro vedo, da se bodo tam njih otroci v materinščini veliko naučili in ne več v nemški šoli prazne slame mlatili.

(Potrjena volitev.) Izvolitev dr. Iv. Omuleca načelnikom okrajnega zastopa ormoškega in Ivana Kočevarja njegovim namestnikom je dobila najvišje potrjenje.

(Poslanec Jož. Žičkar) bo v nedeljo pri zborovanju šentlenartskega pol. društva govoril pri Sv. Trojici v Slov. goricah. Volilci, pridite poslušat!

(Zborovanje delavskega društva v Marnbergu) se je imenitno obneslo. Kmetje in delavci so prišli v obilnem številu, ker so spoznali, da jim je treba poduka, omike, da se ne bodo dali od vsakega brezverskega trgovca ali krčmarja za nos voditi in vpehariti. Nastopila sta dva govornika: eden iz Gradca, drugi iz Marnberga. Vsi so bili navdušeni in prepričani, da bo društvo s takim delovanjem pospeševalo versko prepričanje in pravo avstrijsko domoljubje. Le tako neustrašeno naprej!

(Izgubljen.) V spomladi meseca sušca tega leta je pobegnil iz Bobovega mladoletni F. Zdolsek odslej zderžaje se na Spodnjem Štajerskem od Ponikve do Vojnika. Na čelu ima majhno jamico in je na pol gluhi in nem, zna pa svoje ime podpisati. Kdor ga najde, naj ga blagohotno naznani županu v Ponikvo ob južni železnici.

(Nemška omika.) Tudi v Ptujju se je pokazala zadnje nedelje nemška omika. Nemški mestjani so imeli veselico, kjer so pri dobrodišečih pečenkah in šumečih šampanjkih na korist penemčevalnih društev zapravljali denar, kojega so jim med tednom nanosili slovenski okoličani. Razgreti po vinskih duhovih so nekatere mestne barabe, namesto da bi se hvaležno klanjale pred vsako slovensko hišo, začele se napadati slovenska poslopja. Razbili so šipe Narodnega doma, udrli v hišo Plojevo, bili po vratih ter povsod, kjer stanujejo Slovenci, kričali kakor ponočne sove. In tej nemški omiki bi se naj mi Slovenci klanjali? Nikdar!

(Celjski Nemci v koruzi.) Nemški celjski mob je trdil, da je zaradi izzivanja tako besnel o prihodu Čehov. To je seveda le grda laž! V nedeljo je bila dijaška beseda in shod slovenskih stenografov v Žalcu. Celjski capini torej gotovo niso bili izzivani v Celju, a vendar so sli iz Celja Slovincem nasproti, da jih roparsko pri vrnitvi napadejo. Poskrili so se v koruzo. Slovenci so zvedli za to namero in ostali v Žalcu do drugega jutra, celjski Nemci pa so zamanj čepeli v koruzi ter čakali Slovencev.

(Cerkvene zadeve.) Romarjem Matere lurske pri Sv. Petru niže Maribora naznanja župništvo, da bo letos že tudi 7. septembra zvečer pridiga, potem litanije in rimska procesija. Spovedovalo se bo tudi vedno v farni cerkvi. Prenočišča bodo oskrbjena. — Ker so vsled nevednosti sprevodnikov nekateri marijaceljski romarji morali dvakrat plačati vožnjo nazaj, naj se prizadeti oglašijo ustmeno ali pismeno pri prireditelju g. Gajšek v Poljčanah, da dobijo denar nazaj. G. Gajšek nam piše, da so romarje in prireditelje Nemci dražili, kjer so le mogli, vsled česar izjavlja, da jo drugo leto mahne proti Mariji Pomagaj na Kranjskem. Dobro!

(Celjski Nemci) hočejo neki odpustiti vse slovenske posle. S tem stopijo Nemci na jako nevarno polje, na polje gospodarskega boja. Slovenska savinjska dolina bo odgovorila na ta čin s tem, da ne bo niti krajcarja več privoščila celjskim Nemcem. S tem bo Celje najhitreje postalo slovensko, kajti celjski Nemci bodo potem kmalu izginili z beraško palico po širnem svetu.

(O učitelju Gostinčarju), ki je pri celjskih nemirih v silobranu lahko nastrelil nekega Poljanca, izvemo natančneje: Ob kaki 2. uri ponoči, vojaštvo je šlo v vojašnico, podali so se trije Žalčani, gg. Gostinčar, Kač in Rajher, proti »zamorcu«, da bi se odpeljali domov. Pri mitnici jim zastopi pot roparska tolpa broječa kakih 100 mož z debelimi gorjačami oborožena, »um sie zu chütigen«. Divje se zažene druhal na omenjene tri gospode, kateri so v tej skrajni sili po-

tegnili orožje. Dvajset korakov zadej stoječa policija je gledala ta prizor. G. Gostinčar je še zavpil: »Ruhe, oder ich schiess', Ruhe, oder ich schiess'«; nič ni izdalo, udarci so padali, kakor stopi v mlinu, v tem poči, in Poljanec se zgrudi. Očividno je torej, da je Gostinčar ustrelil le zaradi samoobrambe. G. Gostinčar je rodom Ljubljčan, 25 let star, jako lepega obnašanja in zaradi svojega blagega značaja in prikupljivega obnašanja v vseh krogih jako priljubljen. Omeniti se je treba, da je Gostinčar bolj nevarno po nemških napadalcih ranjen kakor Poljanec.

(Nemška kri?) Nemški časniki pišejo, da je tekla nemška kri v Celju. To ni res! Tekla je le slovenska kri, kajti vsi poškodovani Nemci so le Posilinemci in njih kri je torej slovenska kri.

(Tudi urednik „Domovine“) g. Beg, je bil brez vsakega vzroka natepen pri zadnjih celjskih nemirih, ko se je vračal z g. Bovho domu. A policija ni zaprla onih, ki so Bega topli, ampak Bega samega. Imela ga je zaprtega 11, beri najst ur. Ko se je g. Beg pritožil, da naj ga denejo v boljši prostor, da je tam, kjer je bil, neznosen smrad, tedaj mu je navzoči celjski zdravnik dr. Beck zaklical: »Hätten sie sich besser gewaschen, so wäre kein Gestank darin«. Po najsturnem bivanju v zaporu, ko se nihče ni zmenil zanj, je začel g. Beg bobnati po vratih, na kar so ga izpustili.

(Tvrška Lorber & Co. v Žalcu) ni v slovenskih rokah, ampak v rokah celjskega Rakuša in šentpeterskega Lenka. To naznanjamo slovenskim rodoljubom.

(Kdo izziva?) Südmarka hoče prihodnji mesec v Celju prirediti veliko skupščino in 2000 nemških buršov namerava tudi v prihodnjekrat obhajati tužno zmago celjskih nemških barab pri zadnjih izgredih. Ali to ni izzivanje celjskih Slovencev. Če Slovenci ne smejo slaviti narodnih veselje, potem tudi Nemci ne!

(Duhovniške vesti.) Č. gosp. Mihael Horvat, veroučitelj v Konjicah, postal je župni upravitelj v Babnem polju na Kranjskem.

(Gospod Zoff na delu.) Gospod Zoff je odobril vse sklepe konjiškega občinskega odbora, ki so imeli namen, omejiti prosti razvoj otvoritvenih slavnosti »Čitalnice«. — Nemški listi ga hvalijo, da je postopal objektivno. Poznamo se!

(Pozor slovenski kolesarji!) »Zveza slov. kolesarjev« nam je poslala naslednji poziv: Kolesarstvo se je v zadnjih letih z nenavadno hitrostjo po celi širni domovini razširilo in udomačilo. Število kolesarjev je veliko, vendar največ njih ne pripada nobenemu kolesarskemu društvu. Posamezni klubi pač zbirajo v svojem okolišu člane, a koliko je kolesarjev v krajih, kjer se ni društev. Vsi ti razkropljenci naj bi se oklenili »zveze slovenskih kolesarjev«, katera je v prvi vrsti poklicana, da druži vse slovenske kolesarje, jim priskrbi kolikor možno mnogo ugodnosti ter deluje na to, da se kolesarstvo na Slovenskem povzdigne. V tem oziru ima zveza še dokaj posla, katerega pa more izvršiti le z vsestransko podporo. Do zdaj je zveza pač že priborila svojim članom ugodnost prostega prehoda čez avstrijsko laško mejo in ustanovila na cestni progi Trst-Celje več pomočnih postaj, kjer si ponesrečen kolesar v sili lahko pomaga. Na vseh teh postajah je članom zveze, če se kot taki legitimujejo, kolesarsko orodje brezplačno na razpolago. Nadalje namerava zveza napraviti še v teku tega leta nove pomočne postaje in sicer na gorenjski in dolenski progi. — A s tem še ni končano delo; treba bode tudi zaznamovati ceste, nevarne klance itd. Za vse to je pa treba večjih denarnih sredstev. Ker je pa članarina nizka (1 gld. 50 kr. na leto), tedaj pač ne more biti zveza pri sedanjem številu članov in pri današnjih dohodkih popolnoma kos svoji nalogi. Kolikor bo mogoče, bode odbor zveze vedno rad storil, prosi pa razna kolesarska društva in posamezne kolesarje, da mu z informa-

cijami in z nasveti olajšajo delo, posebno pa z obilnim pristopom doneso v dosego tega namena vsekakor prepotrebni sredstev, ker le v združenju je moč. Oglasi, dopisi itd. izvolijo naj se vpošiljati na odbor »zveze slovenskih kolesarjev v Ljubljani.

(Villagoš.) Dne 13. avgusta je preteklo 50 let, odkar se je pri Villagošu madjarski general Görgey z 20.000 pešci, 2000 konjeniki in s 130 topi udal Rusom pod vodstvom Rüdigerja. Tako je bila prekucija Madjarov udušena s slovansko krvjo, kajti slovanski narodi, združeni in ojačeni po ruski armadi, so takrat rešili Avstrijo. No, v zahvalo se nam pa tako dobro godi!

Listnica uredništva. Gospodičina, katera je donesla rokopis »Romanja« naj blagovoli naznaniti svoje ime in doposlati v kratkem konec.

(K sv. Trojici v Slov. gor.) tedaj v nedeljo 20. avgusta. Politično društvo priredi velik shod v Mlinaričevem gostilni ob pol 4. z naslednjim vspeodom: Pozdrav predsednika. Kaj hočemo? Govori podpredsednik. Naš političen položaj. Govori državni in deželni poslanec Žičkar. Kako naj se naš kmet izobražuje. Govori g. F. G. Kmetijske zadruge. Poučuje g. Iv. Kač. Nasveti in predlogi. Kmetje slovenski! Na noge, k sv. Trojici! Za Vaš blagor, Vašo korist se gre. Odbor.

(Iz Sv. Bolfanka v Slov. gor.) nam pišejo, da so ondotne občine prosile, naj se poštni urad imenuje »Sv. Bolfank v Sl. g.«, ter naj se rabi tudi v prihodnje dvojezični pečat. Obema prošnjama je vis. c. kr. trgovinsko ministerstvo ugodilo. Kar se tiče tiskovin itd., mora biti sedaj vsak narodnjak zadovoljen, in upati smemo, da odslej ne bo imel nikdo več povoda za kako pritožbo v zadevi našega poštnega urada.

(Bralno društvo pri Sv. Marjeti niže Ptujja) priredi v nedeljo 27. avgusta koncert s pomočjo godbe »hardeške požarne brambec« in domačega pevskega zbora. Po koncertu je tombola. Natančneje vspeod prihodnjič.

(Posojilno in hranilno društvo pri Sv. Emi) bo imelo 27. avgusta izvanreden občni zbor s sledečim vspeodom: 1. volitev nadzornišva, 2. posvetovanje o dostavku v pravilih, 3. ustanovitev posebnega sklada v dobrodelne namene, 4. prosti nasveti.

(Bralno društvo) se snuje pri Sv. Martinu v Sromljah. Dotična pravila je že potrdilo c. kr. namestništvo v Gradcu. Ustanovni shod bode, ako se kaj posebnega ne zabrani, dne 17. septembra t. l. Prosimo tedaj slavna društva v okolici, da ne bodo na isti dan veselice nastavljala.

(Veselica) se priredi otrokom petrazredne šole v Brežicah 20. št. m. ob dveh popoldne na travniku g. Grubiča. Pri veselici igrala bo godba c. kr. mest. garde kostanjeviske. — Isti dan priredi breška »Čitalnica« na vrtu »Narodnega doma« zabavo. Godba zgornja. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 30 kr. Ker se posebna vabila ne bodo razposlala, vabijo se tem potom vljudno dobrotniki, stariši in prijatelji šolske mladine k veselici in zabavi.

(Kmečko konzumno društvo na Frankolovem) je pri občnem zboru dne 2. julija t. l. spremenilo svoja pravila, osobito, da se ima tvrška zadruge v bodoče glasiti: »Kmetijsko društvo na Frankolovem,« da se je dalje delokrog podjetja razširil in da se ima namesto dosedanjih štirih v bodoče izvoliti 6 udov načelstva, h katerim sta bila tedaj tudi izvoljena še Tomaž Medved, posestnik v Stražici in Martin Ravnak, posestnik v Dolu. Ta prememba pravil, kakor tudi izvolitev dveh novih udov načelstva, bila je vsled sklepa c. kr. okrožnega kot trgovskega sodišča v Celju dne 8. avgusta t. l. v združni register vpisana.

(Kmetijsko društvo pri Sv. Emi) bo imelo 27. avgusta izvanreden občni zbor. Na dnevnem redu je: 1. volitev nadzornišva, 2. volitev razsodišča, 3. posvetovanje o podružnicah, 4. posvetovanje o dostavku

v pravilih. 5. ustanovitev posebnega rezervnega zaklada v dobrodelne namene, 6. služajnosti.

Gospodarske stvari.

Kako pridemo do dobre živine za mleko?

Dandanes, ko je gospodarju gledati na vsak vinar, nam ne sme biti vsejedno, ali daje krava 1000 ali pa 2000 litrov mleka na leto. To je velik razloček v naših prihodkih, naj si že mleko prodajamo ali pa ne. Zaradi tega nam je danes bolj ko kdaj prej gledati na to, da nam krave ne dajejo le lepih in raščnih telet, ampak tudi obilo dobrega mleka.

V to svrhu pa ni treba vpeljati Bog zna kakih tujih plemen v naše kraje, da se ž njimi izboljša mlečnost naših krav. Smelo trdimo, da se je s takim vpeljavanjem tujih, za našo živino in naše kraje nepriljubljenih plemen več škodilo kakor koristilo, in veliko časa in denarja potratilo. Z raznobarvanimi in raznoličnimi plemeni se ni družega doseglo, kakor da se je živina po nekaterih krajih čisto pomešala, kar je velika škoda za napredek živinoreje in njenih dohodkov.

Ako že ni mogoče dobiti doma zadosti dobre živine za mleko, in smo takorekoč prisiljeni izboljšavati mlečnost in druge lastnosti pri živini tudi s tujimi plemeni, potem naj se vpeljujejo plemena, ki so naši živini podobna, ne-le po rasti, ampak tudi po barvi in drugih lastnostih. Ko bi se po tem edino pravem načelu ravnali vsi od kraja, in že od tistega časa sem, ko se je začelo vnanjo živino vpeljati, potem bi imela naša živina drugače večjo vrednost, kakor jo ima zdaj. Naša živina bi bila zjednačena v svojih lastnostih, in prodajali bi jo lahko tudi za plemo, ne pa samo za delo in za mesnico, kakor sedaj.

Sicer pa ne smemo iskati vsega napredka pri živinoreji edino le v porabi tujih plemen. Če tudi se dá živina s pripravnim tujim plemenom izdatno izboljšati, zlasti v prvem času, ko ne dostaje doma dosti dobre živine, vendar je polagati zajedno vso skrb na to, da se živina izboljšuje tudi z boljšo rejo,

z boljšim krmljenjem in oskrbovanjem. Na ta način se doseže še največ vspeha. Pomisliti moramo, da so sredstva za vpeljavanje tujih plemen skromno odmerjena, in da bi trebalo pri izdatnih sredstvih deset in desetletja, da bi vpliv tuje živine tako prodril, da bi se domača živina izpodrinila in popolnoma premenila. Malokje se je to doseglo, in le tam, kjer so bile krajevne, kakor tudi gospodarske razmere dotičnemu plemenu skrajno ugodne. Po Švicarskem in Tirolskem, kjer se nahajajo sloveča plemena, niso od nikdar vpeljali tuje živine, ampak izredili so si ondotni živinorejci to živino sami. In prav tako bo tudi nam ravnati, če hočemo lepšo in boljšo živino imeti. Da se dá to doseči, učé nas izkušnje v zadnjem desetletju, v katerem se je domača živina precej izboljšala, po največ z boljšim krmljenjem, boljšo rejo in boljšim oskrbovanjem. Zlasti po nekaterih naših krajih imamo že prav lepo živino.

Dobro mlečnost pri domači živini pripisovati moramo pa tudi na sledeče načine:

1. Da odločimo za rejo teleta od dobrih krav in da kupujemo v to svrhu tudi lepa teleta od sosedov, namesto da jih prodajajo v mesnice;
2. da teleta skrbno odstavljamo, in da jim dajemo do prvega pol leta prav tečno krmno;
3. Da telice prezgodaj ne vodimo po plemenu, in da vodimo telice in krave k najboljšim in najprikladnejšim plemenjakom;
4. da polagamo molzni govedi tečno krmno, kajti za napravo obilnega in dobrega mleka treba tudi zadosti tečne krme;
5. da izmolzemo mleko pri vsaki molži do zadnje kapljice;
6. da ponehamo pri brejih kravah z molžo vsaj štiri tedne pred porodom. Po naravi slabe krave, kakor tudi slaborejene krave, vstavijo same molžo, včasih že v drugi polovici brejosti. Dobre krave nam pa molzejo, če treba do zadnjega. Tega pa ne smemo tirjati, ker se nam take krave prehitro izmolzejo, kar učé izkušnje, in dajejo po porodu precej manj mleka.

R. v D. N.

(Nova knjigotržnica.) Gospod Karol Scheidbach v Gosposki ulici se priporoča oč. duhovščini. (Več v inseratu spodaj.)

Loterijne številke.

Trst, 12. avgusta 1899: 56, 53, 49, 69, 19
Linc, ... 11, 44, 17, 26, 2

Krščansko dobro delo, zraven pa še sreča!

Iščejo se v vsaki fari zanesljive osebe, možki ali ženske, trgovci in drugi, ki bi hoteli za dobro plačilo prodajati srečke (lose) za zidanje nove farne cerkve pri Sv. Magdalen v Mariboru. Kdor bi hotel razpečavati srečke, naj naznani farnemu uradu sv. Magdalene v Mariboru svojo addresso in koliko sreček želi. Več se mu bo potem pisмено naznanilo. (Srečke so po eni kroni. Dobitki so 1 par težkih volov, dve molzni kravi, 10 polovnjakov dobre starine itd. Srečkanje bo šele 31. avgusta t. l.; izsrečkane številke in dobitki se bodo hitro po izsrečkanju objavili v „Slov. Gosp.“)

Že stoletja znana deželna rogaška slatina «Templov vrelec», izvira joča iz čiste pečine, je kraljica vseh hladilnih pijač. 1 pristni zavoj s 25 bokalskimi steklenicami stane 4 glđ. v Poljčanah. Naročuje se naj pri studenčnem oskrbništvu pošta Rogaska Slatina.

Hennebergova svila

meter 45 kr. do 14 glđ. 65 kr., pristna le tedaj, ako se naroči naravnost v mojih tovarnah; črna, bela in barvana; tkanine, barve in vzorci po najnovejši šegi. Zasebnikom poštne in carine prosto na dom. Vzorce obratno.

G. Hennebergove tovarne za svilo (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Zürichu.

Postranski zaslužek,

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante.

Slovinci, Slovenke!

podpirajte „Našo stražo“; pristopajte k „Družbi sv. Cirila in Metoda“.

Štajarski Slovenci,

darujte za šolo v Muti

!!Nova knjigotržnica!!

Maribor Gosposka ulica 28.

Bogata zaloga papirja, šolskih potrebščin vsake vrste, literarnih knjig vseh narodov, klasikov, molitvenikov (v obeh jezikih), šolskih knjig, podob, strun za citre, krasnih šatulic za darilo itd. itd.

Krasne razglednice na drobno in debelo.

Zunanji gospodje lahko naročajo po dopisnici, ker vsakdo se bo hitro postregel. Bogata zaloga fotografij umetniških del. Priporoča se osobito preč. duhovščini in slav. učiteljstvu, dijakom itd.

Priporoča se udani

Karol Scheidbach, knjigotržec.

Na želodcu

in vsled starosti slabotnim priporoča Benedikt Hertl, posestnik graščine Golitsch pri Konjicah, 10 let stari, duha in telo krepčajoči naravni „Cognac“, pripravljen (ekstrahiran) iz njegovih lastnih vin. 4 steklenice z zabojčkom 6 glđ. franko na vsako pošto.

Posamezne steklenice po 1 glđ. 50 kr. se vedno dobivajo pri Al. Quandest, Maribor, Gosposke ulice. 31-50

Žganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za bolestanke in okrevanje kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 31

Deček

iz boljše hiše, ki je star 14—16 let ter obiskaval meščansko šolo ali vsaj drugo gimnazijo, zmožen slovenskega in nekoliko nemškega jezika sprejme se takoj v trgovino papirja in galanterijskega blaga.

Ponudbe sprejema upravništvo «Slov. Gosp.» 3-3

Na prodaj

posestvo s 5 stanovanji hiš. št. 113 v Studencih na Lembaški cesti pri Mariboru. 3-3

Anton Kosar,

krojač v Mariboru št. 12 na Stolnem trgu.

se priporoča častitim gosp. duhovnikom za izdelovanje talarjev, salonskih oblek, svršnikov, kolarjev in biret po nizki ceni. Vsako naročilo hitro in lično. — Tudi učenca takoj v uk sprejme. 3-3

Prodajalka

z dobrimi spričevali želi dosedajno službo premeniti, najrajši na Štajarsko. Naslov: Marica Leber, firma Jelenc, Tržič, Gorenjsko.

Služba organista in mežnarja

se odda pri Sv. Andražu v Slov. gorice. do 1. sept. 1899. Prošnjiki naj se osebno oglasijo pri cerkvenem predstojništvu v Sv. Andražu v Slov. gorice. 3-3

Razne

uradne pečate

priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Stavba nove zvonikove strehe!

se bo oddajala pri Sv. Vidu niže Ptuja po licitaciji dne 20. avgusta ob 3. uri popoldne. Podjetniki so na ta dan povabljeni. 2-3

Župni urad Sv. Vida pri Ptujci dne 7. avgusta 1899.

v pravilih. 5. ustanovitev posebnega rezervnega zaklada v dobrodelne namene, 6. služajnosti.

Gospodarske stvari.

Kako pridemo do dobre živine za mleko?

Dandanes, ko je gospodarju gledati na vsak vinar, nam ne sme biti vsejedno, ali daje krava 1000 ali pa 2000 litrov mleka na leto. To je velik razloček v naših prihodkih, naj si že mleko prodajamo ali pa ne. Zaradi tega nam je danes bolj ko kdaj prej gledati na to, da nam krave ne dajejo le lepih in raščnih telet, ampak tudi obilo dobrega mleka.

V to svrhu pa ni treba vpeljati Bog zna kakih tujih plemen v naše kraje, da se ž njimi izboljša mlečnost naših krav. Smelo trdimo, da se je s takim vpeljavanjem tujih, za našo živino in naše kraje nepriljubljenih plemen več škodilo kakor koristilo, in veliko časa in denarja potratilo. Z raznobarvanimi in raznoličnimi plemeni se ni družega doseglo, kakor da se je živina po nekaterih krajih čisto pomešala, kar je velika škoda za napredek živinoreje in njenih dohodkov.

Ako že ni mogoče dobiti doma zadosti dobre živine za mleko, in smo takorekoč prisiljeni izboljšavati mlečnost in druge lastnosti pri živini tudi s tujimi plemeni, potem naj se vpeljujejo plemena, ki so naši živini podobna, ne-le po rasti, ampak tudi po barvi in drugih lastnostih. Ko bi se po tem edino pravem načelu ravnali vsi od kraja, in že od tistega časa sem, ko se je začelo vnanjo živino vpeljati, potem bi imela naša živina drugače večjo vrednost, kakor jo ima zdaj. Naša živina bi bila zjednačena v svojih lastnostih, in prodajali bi jo lahko tudi za plemo, ne pa samo za delo in za mesnico, kakor sedaj.

Sicer pa ne smemo iskati vsega napredka pri živinoreji edino le v porabi tujih plemen. Če tudi se dá živina s pripravnim tujim plemenom izdatno izboljšati, zlasti v prvem času, ko ne dostaje doma dosti dobre živine, vendar je polagati zajedno vso skrb na to, da se živina izboljšuje tudi z boljšo rejo,

z boljšim krmljenjem in oskrbovanjem. Na ta način se doseže še največ vspeha. Pomisliti moramo, da so sredstva za vpeljavanje tujih plemen skromno odmerjena, in da bi trebalo pri izdatnih sredstvih deset in desetletja, da bi vpliv tuje živine tako prodril, da bi se domača živina izpodrinila in popolnoma premenila. Malokje se je to doseglo, in le tam, kjer so bile krajevne, kakor tudi gospodarske razmere dotičnemu plemenu skrajno ugodne. Po Švicarskem in Tirolskem, kjer se nahajajo sloveča plemena, niso od nikdar vpeljali tuje živine, ampak izredili so si ondotni živinorejci to živino sami. In prav tako bo tudi nam ravnati, če hočemo lepšo in boljšo živino imeti. Da se dá to doseči, učé nas izkušnje v zadnjem desetletju, v katerem se je domača živina precej izboljšala, po največ z boljšim krmljenjem, boljšo rejo in boljšim oskrbovanjem. Zlasti po nekaterih naših krajih imamo že prav lepo živino.

Dobro mlečnost pri domači živini pripisovati moramo pa tudi na sledeče načine:

1. Da odločimo za rejo teleta od dobrih krav in da kupujemo v to svrhu tudi lepa teleta od sosedov, namesto da jih prodajajo v mesnice;
2. da teleta skrbno odstavljamo, in da jim dajemo do prvega pol leta prav tečno krmno;
3. Da telice prezgodaj ne vodimo po plemenu, in da vodimo telice in krave k najboljšim in najprikladnejšim plemenjakom;
4. da polagamo molzni govedi tečno krmno, kajti za napravo obilnega in dobrega mleka treba tudi zadosti tečne krme;
5. da izmolzemo mleko pri vsaki molži do zadnje kapljice;
6. da ponehamo pri brejih kravah z molžo vsaj štiri tedne pred porodom. Po naravi slabe krave, kakor tudi slaborejene krave, vstavijo same molžo, včasih že v drugi polovici brejosti. Dobre krave nam pa molzejo, če treba do zadnjega. Tega pa ne smemo tirjati, ker se nam take krave prehitro izmolzejo, kar učé izkušnje, in dajejo po porodu precej manj mleka.

R. v D. N.

(Nova knjigotržnica.) Gospod Karol Scheidbach v Gosposki ulici se priporoča čč. duhovščini. (Več v inseratu spodaj.)

Loterijne številke.

Trst, 12. avgusta 1899: 56, 53, 49, 69, 19
Linc, ... 11, 44, 17, 26, 2

Krščansko dobro delo, zraven pa še sreča!

Iščejo se v vsaki fari zanesljive osebe, možki ali ženske, trgovci in drugi, ki bi hoteli za dobro plačilo prodajati srečke (lose) za zidanje nove farne cerkve pri Sv. Magdaleni v Mariboru. Kdor bi hotel razpečavati srečke, naj naznani farnemu uradu sv. Magdalene v Mariboru svojo addresso in koliko sreček želi. Več se mu bo potem pisмено naznanilo. (Srečke so po eni kroni. Dobitki so 1 par težkih volov, dve molzni kravi, 10 polovnjakov dobre starine itd. Srečkanje bo šele 31. avgusta t. l.; izsrečkane številke in dobitki se bodo hitro po izsrečkanju objavili v „Slov. Gosp.“)

Že stoletja znana deželna rogaška slatina «Templov vrelec», izvirajoča iz čiste pečine, je kraljica vseh hladilnih pijač. 1 pristni zavoj s 25 bokalskimi steklenicami stane 4 glđ. v Poljčanah. Naročuje se naj pri studenčnem oskrbništvu pošta Rogaska Slatina.

Hennebergova svila

meter 45 kr. do 14 glđ. 65 kr., pristna le tedaj, ako se naroči naravnost v mojih tovarnah; črna, bela in barvana; tkanine, barve in vzorci po najnovejši šegi. Zasebnikom poštne in carine prosto na dom. Vzorce obratno.

G. Hennebergove tovarne za svilo (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Zürichu.

Postranski zaslužek,

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante.

Slovinci, Slovenke!

podpirajte „Našo stražo“; pristopajte k „Družbi sv. Cirila in Metoda“.

Štajarski Slovenci,

darujte za šolo v Muti

!!Nova knjigotržnica!!

Maribor Gosposka ulica 28.

Bogata zaloga papirja, šolskih potrebščin vsake vrste, literarnih knjig vseh narodov, klasikov, molitvenikov (v obeh jezikih), šolskih knjig, podob, strun za citre, krasnih šatulic za darilo itd. itd.

Krasne razglednice na drobno in debelo.

Zunanji gospodje lahko naročajo po dopisnici, ker vsakdo se bo hitro postregel. Bogata zaloga fotografij umetniških del. Priporoča se osobito preč. duhovščini in slav. učiteljstvu, dijakom itd.

Priporoča se udani

Karol Scheidbach, knjigotržec.

Na želodcu

in vsled starosti slabotnim priporoča Benedikt Hertl, posestnik graščine Golitsch pri Konjicah, 10 let stari, duha in telo krepčajoči naradni „Cognac“, pripravljen (ekstrahiran) iz njegovih lastnih vin. 4 steklenice z zabojčkom 6 glđ. franko na vsako pošto.

Posamezne steklenice po 1 glđ. 50 kr. se vedno dobivajo pri Al. Quandest, Maribor, Gosposke ulice. 31-50

Žganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za bolestanke in okrevanje kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 31

Deček

iz boljše hiše, ki je star 14—16 let ter obiskaval meščansko šolo ali vsaj drugo gimnazijo, zmožen slovenskega in nekoliko nemškega jezika sprejme se takoj v trgovino papirja in galanterijskega blaga.

Ponudbe sprejema upravništvo «Slov. Gosp.» 3-3

Na prodaj

posestvo s 5 stanovanji hiš. št. 113 v Studencih na Lembaški cesti pri Mariboru. 3-3

Anton Kosar,

krojač v Mariboru št. 12 na Stolnem trgu.

se priporoča častitim gosp. duhovnikom za izdelovanje talarjev, salonskih oblek, svršnikov, kolarjev in bired po nizki cení. Vsako naročilo hitro in lično. — Tudi učenca takoj v uk sprejme. 3-3

Prodajalka

z dobrimi spričevali želi dosedajno službo premeniti, najrajši na Štajarsko. Naslov: Marica Leber, firma Jelenc, Tržič, Gorenjsko.

Služba organista in mežnarja

se odda pri Sv. Andražu v Slov. gorice. do 1. sept. 1899. Prošnjiki naj se osebno oglasijo pri cerkvenem predstojništvu v Sv. Andražu v Slov. gorice. 3-3

Razne

uradne pečate

priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Stavba nove zvonikove strehe!

se bo oddajala pri Sv. Vidu niže Ptuja po licitaciji dne 20. avgusta ob 3. uri popoldne. Podjetniki so na ta dan povabljeni. 2-3

Župni urad Sv. Vida pri Ptujci dne 7. avgusta 1899.